

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NATIONALE SERTIFIKAAT

PUBLIEKE REG N6

10 September 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

- 1.1 Waar
- 1.2 Onwaar
- 1.3 Waar
- 1.4 Waar
- 1.5 Onwaar
- 1.6 Onwaar
- 1.7 Waar
- 1.8 Waar
- 1.9 Waar
- 1.10 Onwaar
- 1.11 Waar

(11 × 1) [11]

VRAAG 2

- 2.1 F
- 2.2 D
- 2.3 H
- 2.4 A
- 2.5 B
- 2.6 G
- 2.7 C
- 2.8 E
- 2.9 J
- 2.10 I

(10 × 2) [20]

VRAAG 3

- 3.1 Laer (2)
- 3.2 Onbillik (2)
- 3.3 (A) Werkgewers✓✓
(b) Werknemers✓✓ (4)
- 3.4 Hoër (2)
- 3.5 Gewone (2)
- 3.6 Subjekte (2)
- 3.7 (A) Internasionale✓✓
(b) Volke ('Nations')✓✓ (4)

3.8	(a) Onstofflike/Spirituele✓✓ (b) Menslike✓✓	(4)
3.9	(a) Bedoeling✓✓ (b) Betekenis✓✓	(4) [26]
TOTAAL AFDELING A:		57

AFDELING B**VRAAG 4**

4.1	4.1.1	Privaatregverhouding – kom tot stand tussen twee individue of tussen 'n individu en 'n maatskappy of twee of meer maatskappye	
	4.1.2	Geregtelike hersiening – wanneer administratiewe verrigtinge ongeldig of strydig met die Grondwet of ander wetgewing is, word die optrede van die regeringsliggaam/-orgaan onderwerp aan hersiening deur die regsprekende gesag	
	4.1.3	Siviele aanspreeklikheid – wanneer die staat/regering verantwoordelik gehou word vir 'n wederregtelike handeling wat deur 'n staatsamptenaar gepleeg is	
	4.1.4	Proklamasies – handeling waardeer iets in die openbaar afgekondig word, 'n amptelike verklaring of aankondiging gemaak word deur 'n persoon in 'n gesagsposisie of deur die regering	
	4.1.5	Verbintenisreg – reël die verhouding waar een persoon (skuldeiser) 'n reg teen iemand anders (skuldenaar) het vir prestasie en laasgenoemde 'n plig het om te presteer	
	4.1.6	Prestasie – menslike gedrag wat die wet van aanvraag genoem word ('demand')	(6 × 2) (12)
4.2		<ul style="list-style-type: none"> • Elkeen het die reg op administratiewe optrede wat regmatig, redelik en prosedureel billik is. • Elkeen wie se regte nadelig geraak is deur administratiewe optrede het die reg op die verskaffing van skriftelike redes. • Nasionale wetgewing moet verorden word om aan hierdie regte gevolg te gee. 	(Enige toepaslike 3 × 2) (6)

- 4.3
- As gevolg van 'n appèl van 'n beslissing van die hoë hof of die hoogste hof van appèl
  - As gevolg van 'n direkte aansoek na die hof
  - As gevolg van 'n laer hof wat verklaar dat wetgewing ongeldig is, wat vereis dat die konstitusionele hof dit bevestig.
  - As gevolg die parlement wat versoek dat die hof 'n wetsontwerp hersien.
- (4 × 2) (8)
- 4.4 Ronald Lamola (2 × 1) (2)
- 4.5
- Hoor appèlle van straf- en siviele sake aan
  - Handhaaf 'n appèl
  - Lê enige vonnis op en reik enige bevel op regspunte uit
  - Lewer uitspraak oor wat tydens 'n hofsaak moes gebeur het
  - Beslis appèlle oor grondwetlike aangeleenthede, behalwe aangeleenthede waarvoor die konstitusionele hof uitsluitlike jurisdiksie het
  - Verklaar 'n parlementswet, 'n provinsiale wet of 'n handeling van die Suid-Afrikaanse regering ongrondwetlik
- (6 × 2) (12)
[40]

VRAAG 5

- 5.1
- Bevat die ware bedoeling van die wetgewer
  - Identifiseer die oogmerke van daardie wet
  - Bevat 'n program van optrede
  - Sluit 'n verklaring van voorneme in met betrekking tot die breë beginsels wat in daardie besondere wet vervat word
- (4 × 2) (8)
- 5.2
- Dit bestaan uit ongeskrewe gewoontes wat mondeling van een geslag na die volgende oorgedra word.
  - Dit verskil van stam tot stam en van territoriale gebied tot territoriale gebied.
  - Dit reël hoofsaaklik die verhouding tussen individue.
  - Dit is 'n gemeenskap- of groepgerigte stelsel in teenstelling met die Westerse regstelsel.
- (4 × 2) (8)
- 5.3
- Al die regsreëls in die land
  - Sluit statutêre en gemenereg in
  - Reël die verhouding tussen persone
  - 'n Persoon maak deel van die samelewing uit met sy of haar eie belange wat moontlik botsings tussen mense kan veroorsaak.
  - OS handhaaf orde en vrede in verhoudings.
  - Reëls wat ons daaglikse lewe beheer.
- (6 × 2) (12)

- 5.4
- Wetgewende administratiewe verrigtinge
  - Regsprekende administratiewe verrigtinge
  - Suiwer administratiewe verrigtinge
  - Multilaterale administratiewe verrigtinge
  - Eensydige administratiewe verrigtinge (5 × 2) (10)
- 5.5
- Interne beheerverhouding
- Twee organe in dieselfde departement opponeer mekaar ✓✓
  - Dit gebeur slegs as die hoër orgaan 'n bevel/instruksie aan die laer orgaan gee. ✓✓
  - Kan slegs bestaan as die hoër orgaan die bevoegdheid het om handeling van die laer orgaan te verander.
(Enige twee van bogenoemde)
- Onafhanklike beheerverhouding ('control relationship')
- Een staatsorgaan keur die handeling van 'n ander orgaan goed. ✓✓
  - Die twee organe funksioneer onafhanklik van mekaar en funksioneer in eie naam. ✓✓ (4 × 2) (8)
- 5.6
- 'n Bevel wat die administrateur se beslissing ongeldig verklaar
  - Beveel die administrateur om die beslissing te heroorweeg
  - Vervang die beslissing met die hof se eie beslissing
  - Beveel die regering om skadevergoeding aan die benadeelde persoon te betaal (4 × 2) (8)
- [54]**

VRAAG 6

- 6.1
- Formele toets
- Is die liggaam deur die regering ingestel? ✓✓
  - Is die gesag en pligte van die liggaam by wetgewing ingestel? ✓✓
  - Word die liggaam ingesluit in die hiërargie van die regeringsgesag? ✓✓
  - Is daar 'n hoër regeringsgesag wat bevele beïnvloed wat aan die laer orgaan gegee word? ✓✓
- Wesenlike toets ('Material test')
- Wat is die aard van die aktiwiteite van die orgaan? ✓✓
  - Verskaf die orgaan 'n diens aan die publiek? ✓✓
  - Is die orgaan ingestel op wins? ✓✓
  - Dra die orgaan regeringsgesag? ✓✓ (8 × 2) (16)
- 6.2
- Parlement
  - Provinsies
  - Proklamasies
  - Regulasies (4 × 1) (4)

- 6.3
- Bereddering van bestorwe boedels
  - Administrasie van insolvente persone in ooreenstemming met statutêre bepalings
  - Beskerming van die belange van minderjariges en mense wat regtens onbevoeg is
  - Beskerming en administrasie van fondse van minderjariges en afwesige erfgename
  - Toesig oor en administrasie van maatskappye en beslote korporasies in ooreenstemming met statutêre bepalings
  - Vasstelling en bepaling van boedelbelasting kragtens die Boedelwet
  - Toesig oor trusts kragtens die Wet op die Beheer oor Trustgoed
  - Behartiging van navrae deur eksekuteurs, prokureurs, begunstigdes en ander belanghebbende partye
  - Aanstelling van onpartydige en bevoegde persone as eksekuteurs, trustees, kurators en likwidadeurs
- (Enige toepaslike 6 × 2) (12)
- 6.4
- Die hof hoor nie getuienis aan of ondervra nie getuies nie.
  - Die hof oorweeg getuienis wat in die oorspronklike hof oor die aangeleentheid aangehoor is.
  - Die hof werk grotendeels met skriftelike argumente wat aan hom voorgelê word.
  - Die regters se werk bestaan daaruit om dokumente te ontleed en uitsprake voor te berei en elke regter het twee voltydse navorsers.
  - Elke regter wat in 'n saak sit moet sy of haar uitspraak aantoon en die beslissing word dan by wyse van 'n meerderheidstem bepaal.
  - Die redes vir die uitspraak word in 'n geskrewe beslissing gepubliseer.
  - Sodra alle getuienis oorweeg is, kom die regters bymekaar om die moontlike uitslag van die saak te bespreek.
- (7 × 2) (14)
- 6.5
- Dit is 'n stel reëls of regulasies wat menslike interaksie vergemaklik.
  - Dit verseker orde in die samelewing en verseker dat die reg konsekwent toegepas word.
  - Die reëls/wette word toegepas of uitgelê deur staatsinstellings met die hulp van die polisie, verkeersbeamptes, ensovoorts.
- (3 × 1) (3)
- [49]**
- TOTAAL AFDELING B: 143**
GROOTTOTAAL: 200